

Úřad rozhodl: Navrhovat česko-romské vlajky není zločin. Ba ani přestupek.

Tisková zpráva k zastavení správního řízení proti autorovi česko-romské vlajky

Praha, 22. ledna 2015 - Po roce a půl od výstavy v galerii Artwall dospělo řízení ve věci česko-romské vlajky ke svému vyústění. Umělecký projekt Tomáše Rafy **Výběrové řízení na česko-romskou vlajku**, který provázelo podání trestního oznámení za hanobení vlajky, opakované rozhodnutí o udělení pokuty autorovi a dokonce i zabavení vlajek policií ČR, skončil zastavením obou přestupkových řízení vedených proti autorovi. Umělec i kurátoři výstavy toto rozhodnutí vítají jako vítězství zdravého rozumu.

Výstava, která proběhla v létě 2013 v pražské galerii Artwall, tematizovala soužití s romskou menšinou a prezentovala několik uměleckých návrhů česko-romské vlajky. Tato vlajka podle autora symbolizuje skutečnost, že je Česká republika státem i pro národnostní menšiny. Výtvarný návrh symbolizující pokojné česko-romské soužití získal velkou publicitu v médiích, ale vyvolal i vlnu nevole. Mnozí ho dokonce mylně považovali za oficiální návrh nové české vlajky, případně vlajky pro české Romy.

Koncem roku 2013 byl rozhodnutím Úřadu městské části Praha 7 umělec shledán vinným ze spáchání přestupku, konkrétně zneužití státních symbolů České republiky, a bylo mu uloženo zaplacení několikatisícové pokuty. Přestupkový orgán zahájil řízení na základě oznámení aktivisty extremistické Dělnické strany sociální spravedlnosti, nástupkyně soudem zakázané Dělnické strany. Právě zneužívání české vlajky na pochodech neonacistů výstava Tomáše Rafy mimo jiné kritizovala. Po vleklém právním procesu (zahrnujícím podání tzv. odporu a následné odvolání) věc skončila promlčením věci¹. Rozhodnutí o vině i o uložení pokuty bylo proto v plném rozsahu zrušeno.

V únoru 2014 autor vystavil česko-romské vlajky na výstavě v galerii Art Space, která je zřizovaná pražskou Anglo-americkou Univerzitou. Krátce po vernisáži navštívila výstavu na základě udání Policie ČR a zabavila tři ze sedmi exponátů česko-romských vlajek. Jednalo se o další z represivních kroků namířených proti umělci, který svým projektem kritizoval rasismus v české společnosti.

Policie věc postoupila Úřadu městské části Praha 1, který ve věci zahájil řízení o podezření ze spáchání přestupku. V prosinci 2014 však řízení zastavil s jasným závěrem, že „skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem“ s odůvodněním, že jednání obviněného neporušovalo ani neohrožovalo zájem společnosti, což je základním (tzv. materiálním) znakem přestupku².

Po sérii předvolání a vysvětlení bylo v prosinci 2014 konečně správní řízení zastaveno.

„Těší nás, že po sérii absurdních kroků ze strany Policie a Úřadu městské části Praha 7 zvítězil zdravý rozum.“ konstatují kurátorky galerie Artwall **Markéta Dolejšová, Lenka Kukurová a Zuzana Štefková.**

Sám autor návrhu vlajky, **Tomáš Rafa**, doplnil: *„Umělecký projekt česko-romské vlajky se stal názorovou společenskou sondou. Průběh projektu poukázal na alarmující nárůst rasismu na sociálních sítích i v reálném životě. Vlajky byly postříkány barvou a zhanobeny hákovým křížem, následovala absurdní trestní oznámení ultrapravicových skupin a represivní kroky státních institucí. Projekt však nakonec podpořil diskusi o soužití. Je důležité, aby tento prostor nezanikl a nezůstal obsazen rasistickou propagandou pravicových extremistů. Nadále věřím, že naší společnou cestou může být dialog a nikoli nenávisť“*

¹ Odvolací orgán (tedy Magistrát hlavního města Prahy) totiž nebyl schopen o odvolání umělce rozhodnout déle než půl roku, přestože lhůta na rozhodnutí je podle zákona jeden měsíc.

² Plné znění rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 o zastavení přestupkového řízení naleznete v příloze.

Jan Rovenský, který Tomáše Rafa v přestupkových řízeních zastupoval, uvedl: „Svoboda projevu a umělecké tvorby patří nejen mezi česká ústavní práva, ale i základní evropské hodnoty. Celý případ začal dost strašidelně – policie a některé úřady se staly ochotným a poněkud bezmyšlenkovitým nástrojem šikany liberálního umělce ze strany pravicových extremistů. Dopadlo to naštěstí dobře. Pokud oprávněně požadujeme po muslimech, aby snesli karikatury proroka Mohammeda, měli bychom my sami snést pohled na naši vlastní státní vlajku v neobvyklém, nebo třeba i provokativním kontextu.“

Kontakt pro média: Lenka Ginther: info@artwallgallery.cz

Kurátorky: Lenka Kukurová: lenka@artwallgallery.cz; Zuzana Štefková, zuzana@artwallgallery.cz

Umělec: Tomáš Rafa: tomas.rafa@gmail.com

Více informací na: www.artwallgallery.cz

Časová posloupnost:

16. 7. 2013 – Vernisáž výstavy projektu v galerii Artwall

25. 7. 2013 – Umělec a kurátoři diskutují o projektu se zástupci romské samosprávy a místními rezidenty v Krupce

V noci z 11. 8. na 12. 8. 2013 byla výstava Výběrové řízení na česko-romskou vlajku prezentovaná v prostorách venkovní galerie Artwall poškozena extremisty.

Polovina srpna 2013 – Romská rapová skupina Dela Negra z Krupky koncertuje na pozvání Tomáše Rafa v osadě ve Velké Idě při příležitosti pomalování segregáční zdi.

2. 12. 2013 – Rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7, kterým byl Tomáš Rafa v tzv. příkazním řízením shledán vinným ze spáchání přestupku zneužití státního symbolu a byla mu uložena dvoutisícová pokuta.

17. 12. 2013 – Podání tzv. odporu proti příkazu o uložení pokuty.

18. 2. 2014 – Nové rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7, které fakticky potvrdilo původní výrok o vině i výši pokuty, a navíc uložilo obviněnému uhradit náklady řízení.

27. 2. 2014 – Police ČR zabavila tři ze sedmi exponátů česko-romských vlajek vystavených v galerii Art Space, která je zřizována pražskou Anglo-Americkou Univerzitou.

7. 3. 2014 – Odvolání Tomáše Rafa proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7.

5. 9. 2014 Úřad městské části Praha 1 zahájil přestupkové řízení ve věci výstavy na Anglo-americké universitě.

1. 12. 2014 Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, kterým bylo na základě odvolání Tomáše Rafa zrušeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 7 ze dne 18. 2. 2014 z důvodu promlčení. Na Tomáše Rafa se v tomto případě hledí jako na nevinného, pokutu ani náklady řízení platit nemusí.

11. 12. 2014 – Rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1, kterým bylo zastaveno přestupkové řízení ve věci výstavy na Anglo-americké universitě se závěrem, že se nejednalo o přestupek.